

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до інформації про діяльність підприємства – аналіз фінансово господарської діяльності та ризиків по ДП «Кривбасшахтозакриття», за 2023 рік

I. Загальні відомості

Державне підприємство «Кривбасшахтозакриття» (далі ДП «КШЗ») створене відповідно до Наказу Міністерства промислової політики України від 25.06.2004р. №315 з метою удосконалення організації виконання проектів реструктуризації підприємств з підземного видобутку залізної руди Криворізького басейну.

Основними показниками діяльності є виконання послуг по транзиту, прийому та акумуляції шахтної води і промислових стоків підприємств Кривбасу в ставок-накопичувач б. Свистунова та щорічного скиду в ріку Інгулець, відповідно затвердженого регламенту. Виробничі потужності підприємства дають можливість прийняти щорічно в ставок-накопичувач близько 13 млн. м³ шахтної води та перекачати через хвостосховище ДП «КШЗ» до 8 млн.м³.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 02.03.1998 № 258 забезпечує виконання робіт відповідно до затверджених проектів «Ліквідація ш. «Гігант», затверджений наказом Мінпромполітики України від 08.06.2001 № 238; «Обґрунтування ліквідації ш. «Саксагань», затверджений наказами Мінпромполітики України від 22.03.2001 № 113 та від 31.08.2010 № 422; «Ліквідація ш. «Першотравнева», затверджений наказом Мінпромполітики України від 26.11.2001 № 192. Згідно даних проектів на ДП «КШЗ» покладено функції з виконання наступних робіт: виконання заходів з ліквідації об'єктів; здійснення після ліквідаційного моніторингу; усунення негативних екологічних наслідків діяльності гірничорудних підприємств та пов'язаних з цим капітального будівництва; вирішення соціальних проблем, які виникають в процесі реструктуризації; відселення мешканців з екологічно небезпечних територій. Відповідно до ст. 90 п. 7 Бюджетного кодексу України від 08.07.2010 №2456-VI (зі змінами) фінансування проектних робіт повинно здійснюватися виключно за рахунок коштів обласного бюджету, за програмою природоохоронних заходів місцевого значення, проекти реструктуризації та ліквідації об'єктів підприємств з підземного видобутку залізної руди.

Організаційна структура підприємства налічує в своєму складі 2 дільниці, які є єдиним промисловим комплексом. Одна з них є основною – дільниця гідротехнічних споруд та автотранспортна дільниця.

Дільниця гідротехнічних споруд налічує дві плаваючі насосні станції на ставку-накопичувачі б. Свистунова та дві стаціонарні насосні станції: фекальна та насосна на хвостосховищі.

До числа допоміжних відноситься автотранспортна дільниця.

Середньооблікова кількість штатних працівників 93 особи.

З метою виконання діючих нормативних актів щодо скорочення витрат, протягом 2023 року на ДП «КШЗ» вжиті зазначені заходи.

Фінансовий план на 2023 рік ДП «КШЗ» затверджений Мінекономіки України 25.07.2022 року. Коригований фінансовий план на 2023 рік ДП «КШЗ» затверджено 28.06.2023 року (супровідний лист Фонду державного майна України від 28.06.2023 №10-51-15906).

Інвестиційний план на 2023 рік ДП «КШЗ» затверджений Мінекономіки України 25.07.2022 року.

На виконання Закону України від 21.09.2006 №185-V «Про управління об'єктами державної власності» (із змінами), ДП «КШЗ» листом від 24.05.2021 року вих. №270 було

подано до Мінекономіки України проект стратегічного плану на 2022 – 2026 роки (рекомендоване повідомлення про вручення поштового відправлення, виплату поштового переказу №5000024577846 від 24.05.2021, з датою доставки до Мінекономіки України 28.05.2021 року). З моменту отримання, стратегічного плану ДП «КШЗ» на 2022 – 2026 роки, Мінекономіки України (з 28.05.2021 року) по теперішній час, будь яких зауважень, або запитів щодо складання/подання зазначеного плану з боку Мінекономіки України на ДП «КШЗ» не надходило.

Стратегічний план розвитку ДП «КШЗ» на 2024 – 2028 роки затверджено 18.09.2023 року (супровідний лист Фонду державного майна України від 18.09.2023 №10-51-23918).

Колективний договір державного підприємства «Кривбасшахтозакриття» між адміністрацією та трудовим колективом, прийнято на загальних зборах трудового колективу 17 вересня 2021 року зареєстровано і оприлюднено на офіційному веб-сайті виконкому Центрально-Міській районної у місті раді 29 вересня 2021 року, реєстраційний №106 (зі змінами).

II. Аналіз фінансово господарської діяльності

ДП «КШЗ» здійснило аналіз показників фінансово – господарської діяльності підприємства за 2023 рік з плановими показниками та фактичними показниками відповідного періоду минулого року.

В наведених нижче таблицях зазначені дані порівняльного аналізу фактичних показників за 2023 рік з плановими показниками та фактичними показниками відповідного періоду минулого року:

Аналіз фактичних показників з плановими показниками за 2023 рік

Код рядка фінплану/ звіту про виконання фінплану	Найменування показника	План	Факт	Відхилення	
				+/-	%
1000	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	63792	56770	-7022	89
1010	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	49491	40358	-9133	82
1020	Валовий прибуток (збиток)	14301	16412	2111	115
1030	Адміністративні витрати	9156	8670	-486	95
1070	Інші операційні доходи	49344	10868	-38476	22
1080	Інші операційні витрати	49629	13544	-36085	27
1100	Фінансовий результат від операційної діяльності	4860	5066	206	104
1150	Інші доходи	268	268	0	100
1160	Інші витрати	268	268	0	100
1170	Фінансовий результат до оподаткування	4860	5066	206	104
1180	Витрати з податку на прибуток	875	912	37	104
1200	Чистий фінансовий результат, у т.ч.:	3985	4154	169	104
1201	Прибуток	3985	4154	169	104
1310	ЕВІТДА	6747	7116	369	105
1400	Матеріальні витрати	71225	29644	-41581	42
1410	Витрати на оплату праці	19824	19217	-607	97
1420	Відрахування на соціальні заходи	4073	4092	19	100
1430	Амортизація	1887	2050	163	109
1440	Інші операційні витрати	11266	7569	-3697	67
1450	Усього	108275	62572	-45703	58
1200	Чистий фінансовий результат	3985	4154	169	104
2110	Сплата податків та зборів до Державного бюджету України (податкові платежі) усього, у т.ч.:	14082	15606	1524	111
2111	податок на прибуток підприємств	711	894	183	126
2112	Податок на додану вартість, що підлягає сплаті до бюджету за підсумками звітного періоду	9600	10585	985	110
2115	відрахування частини чистого прибутку державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями	2660	2876	216	108

тис. грн.

2118	податок на доходи фізичних осіб	820	926	106	113
2119	інші податки та збори (військовий збір)	291	325	34	112
2120	Сплата податків та зборів до місцевих бюджетів (податкові платежі), усього, у т.ч.:	4440	5916	1476	133
2121	податок на доходи фізичних осіб	2460	2777	317	113
2122	земельний податок	1980	3139	1155	159
2130	Інші податки, збори та платежі на користь держави, усього, у т.ч.:	3940	4314	374	109
2133	єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування	3940	4314	374	109
2200	Усього виплат на користь держави	22462	25836	3374	115
6000	Необоротні активи, усього, у тому числі:	65047	65093	46	100
6001	основні засоби	10015	10047	32	100
6002	первісна вартість	61307	61303	-4	100
6003	знос	51292	51256	-36	100
6010	Оборотні активи, усього, у тому числі:	8715	46394	37679	532
6011	дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	5670	11609	5939	205
6012	дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	550	4472	3922	813
6013	гроші та їх еквіваленти	25	710	685	2840
6020	Усього активи	73762	111487	37725	151
6030	Довгострокові зобов'язання і забезпечення	0	347	347	0
6040	Поточні зобов'язання і забезпечення	4008	41702	37694	1040
6041	поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1600	876	-724	55
6042	поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1842	40638	38796	2206
6050	Усього зобов'язання і забезпечення	4008	42049	38041	1049
6080	Власний капітал	69754	69438	-316	100

Усього доходів підприємства передбачено одержати за 2023 рік 113404 тис. грн., фактично одержано 67906 тис. грн., відхилення становить 45498 тис. грн. Відхилення виникли внаслідок відсутності фінансування з обласного бюджету за бюджетною програмою; прийняття Кабінетом Міністрів України розпорядження «Про скидання надлишків зворотних вод у р. Інгулець у 2023-2024 роках» від 19 січня 2024 року №42-р; в результаті коливання фактичних об'ємів Замовниками послуг з акумуляції і транзиту шахтної води та промстоків; нарахування оренди протягом звітнього періоду згідно договорів ФДМУ з урахуванням Постанови КМУ «Про особливості оренди державного та комунального майна у період воєнного стану» від 27.05.2022 №634; збільшення обсягу споживання послуг субабонентами по транзиту.

Усього витрати підприємства на виконання виробничої програми відповідно до фінансового плану на 2023 рік передбачались в сумі 109419 тис. грн., фактичні витрати 63752 тис. грн., відхилення становить 45667 тис. грн. Відхилення сталися за рахунок зменшення фактичних об'ємів Замовниками послуг з транзиту шахтної води та промстоків; прийняття Кабінетом Міністрів України розпорядження «Про скидання надлишків зворотних вод у р. Інгулець у 2023-2024 роках» від 19 січня 2024 року №42-р; збільшення витрат споживання послуг субабонентами по транзиту; збільшення витрат зі страхових випадків з тимчасової непрацездатності; нарахування відшкодування до бюджету оренди протягом звітнього періоду згідно договорів ФДМУ з урахуванням Постанови КМУ «Про особливості оренди державного та комунального майна у період воєнного стану» від 27.05.2022 №634; зменшення окремих витрат за робочими проєктами ліквідації; виконанням заходів з мінімізації витрат.

На виконання заходів спрямованих на ефективну роботу підприємства, сукупність фінансово-правових та організаційно-технічних механізмів, прийомів прогнозування та планування, контролю витрат і доходів підприємства з метою забезпечення рівня рентабельності, за результатами 2023 року збільшено позитивний фінансовий результат від операційної діяльності проти планових показників. План 4860 тис. грн., факт 5066 тис. грн. Враховуючи викладене, та виконанням плану заходів з підвищення операційної ефективності підприємства, за 2023 рік чистий фінансовий результат, у тому числі прибуток, становить 4154 тис. грн., проти планових показників 3985 тис. грн.

Сплата податків та зборів до Державного бюджету України усього за планом становить 14082 тис. грн., факт 15606 тис. грн., відхилення 1524 тис. грн. сталося внаслідок фактично

задекларованих податків згідно ПКУ від 02.12.10 №2755-VI, своєчасної сплати поточних платежів, та наявної фінансової можливості підприємства на сплату авансових платежів протягом 2023 року.

Сплата податків та зборів до місцевих бюджетів усього за планом становить 4440 тис. грн., факт 5916 тис. грн., відхилення 1476 тис. грн. сталося внаслідок фактично задекларованих податків згідно ПКУ від 02.12.10 №2755-VI, своєчасної сплати поточних та авансових платежів, та наявною фінансовою можливістю підприємства на збільшення сплати податку на землю за податковим розрахунком 2023 року (нарахування податку на землю за робочими проектами ліквідації).

Фактичний обсяг сплати інших податків, зборів та платежів на користь держави – ЄСВ становить 4314 тис. грн., план 3940 тис. грн. За наявною фінансовою можливістю протягом 2023 року фактично задекларованих податків, зборів та платежів на користь держави – ЄСВ перераховано в повному обсязі з урахуванням сплати авансових платежів, та відповідного перерахування ЄСВ на дохід працівників-інвалідів у розмірі 8,41%.

Зміни вартості оборотних активів за звітний період відбулись за рахунок наступного: збільшення залишків виробничих запасів сталося внаслідок придбання виробничих запасів протягом звітного періоду, використання яких передбачено згідно виробничої регламентної програми 2024 року, план 1320 тис. грн. факт 2296 тис. грн.; збільшення дебіторської заборгованості сталося виключно за рахунок збільшення обсягів, тарифів та цін по виконанню робіт та послуг, які виконує ДП «КШЗ», виконанням заходів із своєчасного погашення дебіторської заборгованості протягом звітного періоду, сплати авансових платежів протягом 2023 року згідно Податкового Кодексу України від 02.12.10 №2755-VI, та за рахунок проведених платежів по зарплатному проекту, пов'язаних із заробітною платою (заробітна платня, відпускні) та утримань і нарахувань із заробітної платні (аліменти, профвнески, інші). Дебіторська заборгованість станом на 01.01.2024 року є поточною, прострочена дебіторська заборгованість відсутня. План 6620 тис. грн. факт 16161 тис. грн.; обсяг грошових коштів та їх еквівалентів за планом 25 тис. грн., факт 710 тис. грн., збільшення залишку грошових коштів в національній валюті відбулося за рахунок виконання заходів ДП «КШЗ» із погашення поточної дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги, протягом звітного періоду, з метою спрямування грошових коштів в наступному звітному періоді на виконання виробничої регламентної програми підприємства, та за рахунок проведених платежів по зарплатному проекту на транзитному-поточному рахунку; збільшення інших оборотних активів сталося за рахунок наступного - 1. Відображенням у складі інших оборотних активів не погашених поточних витрат за робочими проектами ліквідації, до вирішення питання щодо відновлення фінансування за бюджетною програмою «Реструктуризація підприємств з підземного видобутку залізної руди Кривбасу». Станом на 01.01.2023 року загальна сума не відшкодованих поточних витрат, відображених у складі «Інші оборотні активи» становила 23144 тис. грн., на 01.01.2024 року становить 27127 тис. грн., планові показники 0 тис. грн.; 2. Відображенням у складі інших оборотних активів податкового кредиту ПДВ підприємств – енергопостачальників. Кредиторська заборгованість ДП «КШЗ» перед підприємствами – енергопостачальниками станом на 22.02.2024 року погашена в повному обсязі згідно встановленого терміну за договорами. Станом на 01.01.2024 року загальна сума податкового кредиту ПДВ підприємств – енергопостачальників, відображених у складі «Інші оборотні активи» становить 100 тис. грн., планові показники 750 тис. грн.

Кредиторська заборгованість підприємства за планом становить 3932 тис. грн., фактичне виконання на 01.01.2024 року 41514 тис. грн. зміни кредиторської заборгованості сталися за рахунок наступного: кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги за звітний період зменшилася виключно за рахунок погашення, згідно встановленого терміну за договорами, в січні 2023 року поточної заборгованості за виконані у грудні 2022 року роботи

та послуги Підрядниками. Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги станом на 01.01.2024 року є поточною.; кредиторська заборгованість по розрахункам з бюджетом збільшилася виключно внаслідок відсутності фінансування з обласного бюджету за бюджетною програмою «Реструктуризація підприємств з підземного видобутку залізної руди» впродовж 2015 – 2023 років на сплату податку на землю за робочими проектами ліквідації. Фактично фінансування зазначеної програми відсутнє з 01.01.2015 року по теперішній час. Заборгованість з податку на землю за робочими проектами ліквідації станом на 01.01.2024 року становить 39806 тис. грн. (нараховано за 2023 рік за розрахунком 9227 тис. грн., сплачено 3139 тис. грн.), на 01.01.2023 року становила 33718 тис. грн. Також, на виконання Порядку відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.02.2011 №138 (із змінами згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 6 травня 2020 року №349 - 80 % чистого прибутку перераховується до Державного бюджету України з 01.01.2020 року), протягом 2023 року ДП «КШЗ» здійснило нарахування, та сплату в поточному році за 2022 рік, відповідно відбулось зменшення заборгованості перед бюджетом. Станом на 01.01.2024 року заборгованість зі сплати частини чистого прибутку (доходу) становить 832 тис. грн., яка є поточною і буде погашена в термін згідно чинного законодавства (нараховано за 2023 рік за розрахунком 3324 тис. грн., сплачено 2876 тис. грн.). Інша кредиторська заборгованість підприємства перед бюджетом зі сплати податків, зборів станом на 01.01.2024 року відсутня; кредиторська заборгованість перед державними цільовими фондами станом на 01.01.2024 року відсутня, відхилення показників заборгованості сталися за рахунок фактично задекларованих та перерахованих в повному обсязі платежів на користь держави – ЄСВ протягом 2023 року з урахуванням сплати авансових платежів; кредиторська заборгованість з оплати праці станом на 01.01.2024 року відсутня, відхилення показників заборгованості відбулись за рахунок нарахованої та виплаченої заробітної плати протягом 2023 року в повному обсязі, з урахуванням зросту рівня заробітної платні. Розрахунки по оплаті праці протягом звітнього періоду здійснювались своєчасно, відповідно до умов колективного договору.

**Аналіз
фактичних показників за 2023 рік
з фактичними показниками відповідного періоду минулого року**

тис. грн.

Код рядка звіту про виконання фінплану	Найменування показника	Факт за 2022 рік	Факт за 2023 рік	Відхилення	
				+/-	%
1000	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	50228	56770	6542	113
1010	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	35725	40358	4633	113
1020	Валовий прибуток (збиток)	19503	16412	-3091	84
1030	Адміністративні витрати	7949	8670	721	109
1070	Інші операційні доходи	6935	10868	3933	157
1080	Інші операційні витрати	15774	13544	-2230	86
1100	Фінансовий результат від операційної діяльності	2716	5066	2350	187
1150	Інші доходи	268	268	0	100
1160	Інші витрати	268	268	0	100
1170	Фінансовий результат до оподаткування	2716	5066	2350	187
1180	Витрати з податку на прибуток	489	912	423	187
1200	Чистий фінансовий результат, у т.ч.:	2227	4154	1927	187
1201	Прибуток	2227	4154	1927	187
1310	ЕВІТДА	4597	7116	2519	155
1400	Матеріальні витрати	26171	29644	3473	113
1410	Витрати на оплату праці	17730	19217	1487	108
1420	Відрахування на соціальні заходи	3729	4092	363	110
1430	Амортизація	1881	2050	169	109
1440	Інші операційні витрати	9936	7569	-2367	76
1450	Усього	59447	62572	3125	105

1200	Чистий фінансовий результат	2227	4154	1927	187
2110	Сплата податків та зборів до Державного бюджету України (податкові платежі) усього, у т.ч.:	14727	15606	879	106
2111	податок на прибуток підприємств	681	894	213	131
2112	Податок на додану вартість, що підлягає сплаті до бюджету за підсумками звітного періоду	11307	10585	-722	94
2115	відрахування частини чистого прибутку державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями	1725	2876	1151	167
2118	податок на доходи фізичних осіб	758	926	168	122
2119	інші податки та збори (військовий збір)	256	325	69	127
2120	Сплата податків та зборів до місцевих бюджетів (податкові платежі), усього, у т.ч.:	5681	5916	235	104
2121	податок на доходи фізичних осіб	2273	2777	504	122
2122	земельний податок	3408	3139	269	-92
2130	Інші податки, збори та платежі на користь держави, усього, у т.ч.:	3537	4314	777	122
2133	єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування	3537	4314	777	122
2200	Усього виплат на користь держави	23945	25836	1891	108
6000	Необоротні активи, усього, у тому числі:	66635	65093	-1542	98
6001	основні засоби	11622	10047	-1575	86
6002	первісна вартість	60796	61303	507	101
6003	знос	49174	51256	2082	104
6010	Оборотні активи, усього, у тому числі:	39153	46394	7241	118
6011	дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	11801	11609	-192	98
6012	дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1787	4472	2685	250
6013	гроші та їх еквіваленти	9	710	701	7889
6020	Усього активи	105788	111487	5699	105
6030	Довгострокові зобов'язання і забезпечення	0	347	0	0
6040	Поточні зобов'язання і забезпечення	36415	41702	5287	115
6041	поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	2177	876	-1301	40
6042	поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	34102	40638	6536	119
6050	Усього зобов'язання і забезпечення	36415	42049	5634	115
6080	Власний капітал	69373	69438	65	100

Усього доходів підприємства одержано за 2023 рік 67906 тис. грн., за 2022 рік 62431 тис. грн. Зміни відбулись за рахунок наступного: з метою запобігання виникненню аварійної ситуації на гідротехнічних спорудах Криворізького басейну, зокрема такої, що може виникнути внаслідок бойових дій, на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України «Про скидання надлишків зворотних вод у р. Інгулець у 2022-2023 роках» від 16 вересня 2022 року №853-р скид шахтних вод фактично розпочато з листопада 2022 року, замість запланованого початку скиду шахтних вод з січня 2023 року, на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України «Про скидання надлишків зворотних вод у р. Інгулець» від 28 грудня 2021 року №1736-р скид шахтних вод фактично розпочато з січня 2022 року, та виконання розпорядження Кабінету Міністрів України «Про скидання надлишків зворотних вод у р. Інгулець у 2023-2024 роках» від 19 січня 2024 року №42-р, фактичний скид шахтної води, запланований у 4 кварталі 2023 року, розпочато у січні 2024 року, в результаті чого відбулось відхилення в порівнянні з показниками за аналогічний період попереднього звітного періоду, з урахуванням перегляду цінової політики на 2023 рік шляхом погодження планових калькуляцій Замовниками; в результаті коливання фактичних об'ємів Замовниками послуг з акумуляції і транзиту шахтної води та промстоків; нарахування оренди протягом звітного періоду згідно договорів ФДМУ з урахуванням Постанови КМУ «Про особливості оренди державного та комунального майна у період воєнного стану» від 27.05.2022 №634; збільшенням обсягу споживання послуг субабонентами по транзиту.

Усього витрати підприємства на виконання виробничої програми за 2023 рік 63752 тис. грн., за 2022 рік 60204 тис. грн. Зміни відбулись за рахунок наступного: внаслідок виконання розпорядження Кабінету Міністрів України «Про запобігання виникненню аварійної ситуації на ставку-накопичувачу, розташованому на території Криворізького району Дніпропетровської області» від 28 грудня 2021 року №1736-р, від 16 вересня 2022 року №853-р та від 19 січня 2024 року №42-р; зросту цін виконаних спеціалізованих послуг

(гірничорятувальне обслуговування, проведення регламентних робіт на ставку накопичувачу б. Свистунова, електроенергія, тощо) Підрядниками; підвищення рівня оплати праці згідно чинного законодавства; збільшення витрат споживання послуг субабонентами по транзиту; збільшення витрат зі страхових випадків з тимчасової непрацездатності; нарахування відшкодування до бюджету оренди протягом звітного періоду згідно договорів ФДМУ з урахуванням Постанови КМУ «Про особливості оренди державного та комунального майна у період воєнного стану» від 27.05.2022 №634; зменшення окремих витрат за робочими проєктами ліквідації внаслідок відсутності фінансування з обласного бюджету; виконанням заходів з мінімізації витрат.

На виконання заходів спрямованих на ефективну роботу підприємства, сукупність фінансово-правових та організаційно-технічних механізмів, прийомів прогнозування та планування, контролю витрат і доходів підприємства з метою забезпечення рівня рентабельності, за результатами звітного періоду отримано позитивний фінансовий результат від операційної діяльності 5066 тис. грн., проти факту відповідного періоду минулого року 2716 тис. грн., відхилення 2350 тис. грн. або 186,5 %. Враховуючи викладене, та виконанням плану заходів з підвищення операційної ефективності підприємства, за звітний період чистий фінансовий результат, у тому числі прибуток, становить 4154 тис. грн., факт відповідного періоду минулого року 2227 тис. грн., відхилення 1927 тис. грн. або 186,5 %.

Сплата поточних податків та обов'язкових платежів до Державного та місцевого бюджетів, усього виплат на користь держави, в звітному періоді становить 25836 тис. грн., за відповідний період минулого року 23945 тис. грн. Зміни в загальній сумі 1891 тис. грн. відбулися за рахунок наступного: Податок на додану вартість – фактично сплачено 10585 тис. грн., за відповідний період минулого року 11307 тис. грн., відхилення в сумі -722 тис. грн. виникли внаслідок фактично задекларованих податків згідно ПКУ від 02.12.2010 №2755-VI, своєчасної сплати поточних платежів, та враховуючи наявну фінансову можливість в минулому 2022 році, збільшені видатки на поповнення СЕА ПДВ, відповідно відбулись зазначені відхилення. Станом на 31.12.2023 року залишок СЕА ПДВ ДП «КШЗ» становить 3734 тис. грн.; Податок на землю - фактично сплачено 3139 тис. грн., за відповідний період минулого року 3408 тис. грн., відхилення в сумі -269 тис. грн. виникли за рахунок проведеного розрахунку коригування з податку на землю за 2022 рік у 1 кварталі 2023 року, фактично нараховано податку на землю за 2023 рік за розрахунком 9227 тис. грн., за аналогічний період минулого року 11066 тис. грн.; Податок на прибуток – фактично сплачено 894 тис. грн., за відповідний період минулого року 681 тис. грн., відхилення в сумі 213 тис. грн. виникли внаслідок фактично задекларованих податків згідно ПКУ від 02.12.2010 №2755-VI, як наслідок відбулось збільшення податкових зобов'язань до сплати; Податок на доходи фізичних осіб – фактично сплачено 3703 тис. грн., за відповідний період минулого року 3031 тис. грн., відхилення 672 тис. грн. Зміни відбулися за рахунок фактично задекларованих та перерахованих в повному обсязі податків, зборів та платежів на користь держави – пов'язаних з оплатою праці протягом 2023 року, з урахуванням сплати авансових платежів та зросту рівня заробітної платні; Військовий збір – фактично сплачено 325 тис. грн., за відповідний період минулого року 256 тис. грн., відхилення 69 тис. грн. Зміни відбулися за рахунок фактично задекларованих та перерахованих в повному обсязі податків, зборів та платежів на користь держави – пов'язаних з оплатою праці протягом 2023 року, з урахуванням сплати авансових платежів та зросту рівня заробітної платні; Сплата внесків до державних цільових фондів, а саме внески до Пенсійного фонду України, в звітному періоді становить 4314 тис. грн., за відповідний період минулого року 3537 тис. грн., відхилення 777 тис. грн. Зміни відбулися за рахунок фактично задекларованих та перерахованих в повному обсязі податків, зборів та платежів на користь держави – пов'язаних з оплатою праці протягом 2023 року, з урахуванням сплати авансових платежів та зросту рівня заробітної платні; Сплата частини

чистого прибутку державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями до державного бюджету – фактично сплачено 2876 тис. грн., за відповідний період минулого року 1725 тис. грн., відхилення в сумі 1151 тис. грн. виникли внаслідок фактично задекларованих податків згідно ПКУ від 02.12.2010 №2755-VI, як наслідок відбулось збільшення податкових зобов'язань до сплати.

Загальна вартість оборотних активів підприємства станом на 31.12.2022 року 39153 тис. грн., на 31.12.2023 року 46394 тис. грн. Оборотні активи за звітний період збільшилися на 7241 тис. грн., зміни сталися за рахунок наступного: збільшення залишків виробничих запасів на 853 тис. грн. сталося внаслідок придбання виробничих запасів протягом звітного періоду, використання яких передбачено згідно виробничої регламентної програми 2024 року; зменшення дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги на 192 тис. грн. сталося за рахунок збільшення обсягів і тарифів та цін по виконанню робіт та послуг, які виконує ДП «КШЗ», та виконанням заходів із своєчасного погашення дебіторської заборгованості протягом звітного періоду. Однак, внаслідок скрутного фінансового становища деяких Замовників послуг ДП «КШЗ», в умовах воєнного стану, станом на 01.01.2023 року по підприємству рахувалась прострочена дебіторська заборгованість в загальній сумі 1457 тис. грн., яка станом на 15 лютого 2023 року погашена в повному обсязі. Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги на 31.12.2023 року є поточною; збільшення дебіторської заборгованості за розрахунками з бюджетом на 2685 тис. грн. сталося внаслідок врахування в звітному періоді авансових платежів та здійснення їх сплати згідно Податкового Кодексу України від 02.12.10 №2755-VI. Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом станом на 31.12.2023 року є поточною і буде погашена в термін згідно чинного законодавства; зменшення іншої поточної дебіторської заборгованості в сумі 559 тис. грн. сталося за рахунок проведених платежів по зарплатному проєкту, пов'язаних із заробітною платою (заробітна платня, відпускні) та утримань і нарахувань із заробітної платні (аліменти, профвнески, інші). Інша поточна дебіторська заборгованість станом на 31.12.2023 року є поточною; збільшення залишку грошових коштів в національній валюті в сумі 701 тис. грн. відбулося за рахунок виконання заходів ДП «КШЗ» із погашення поточної дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги, протягом звітного періоду, з метою спрямування грошових коштів в наступному звітному періоді на виконання виробничої регламентної програми підприємства, та за рахунок проведених платежів по зарплатному проєкту на транзитному-поточному рахунку; збільшення інших оборотних активів в сумі 3753 тис. грн. сталося за рахунок відображення протягом звітного періоду податкового кредиту ПДВ підприємств – енергопостачальників, та відображенням у складі інших оборотних активів не погашених поточних витрат за робочими проєктами ліквідації, до вирішення питання щодо відновлення фінансування за бюджетною програмою з обласного бюджету «Реструктуризація підприємств з підземного видобутку залізної руди Кривбасу». Кредиторська заборгованість ДП «КШЗ» перед підприємствами – енергопостачальниками погашена в повному обсязі згідно встановленого терміну за договорами.

Станом на 31.12.2023 року кредиторська заборгованість підприємства становить 41514 тис. грн., на 31.12.2022 року 36284 тис. грн. Збільшення кредиторської заборгованості в сумі 5230 тис. грн. сталося за рахунок наступного: сума кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги за звітний період зменшилася на 1301 тис. грн. Виконані роботи та послуги у грудні 2022 погашені в повному обсязі згідно встановленого терміну за договорами. Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги станом на 31.12.2023 року є поточною; за звітний період поточні зобов'язання по розрахункам з бюджетом збільшилися на 6536 тис. грн. виключно внаслідок відсутності фінансування з обласного бюджету за бюджетною програмою «Реструктуризація підприємств з підземного видобутку залізної руди» впродовж 2023 року на сплату податку на землю, відповідно відбулось збільшення

заборгованості з податку на землю в сумі 6088 тис. грн. (нараховано за 2023 рік за розрахунком 9227 тис. грн., сплачено 3139 тис. грн.). Також, на виконання Порядку відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.02.2011 №138 (із змінами згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 6 травня 2020 року №349 - 80 % чистого прибутку перераховується до Державного бюджету України з 01.01.2020 року), протягом 2023 року ДП «КШЗ» здійснило нарахування, та сплату в поточному році за 2022 рік, відповідно відбулось збільшення заборгованості перед бюджетом в сумі 448 тис. грн. Станом на 31.12.2023 року заборгованість зі сплати частини чистого прибутку (доходу) становить 832 тис. грн., яка є поточною і буде погашена в термін згідно чинного законодавства (нараховано за 2023 рік за розрахунком 3324 тис. грн., сплачено 2876 тис. грн.). Інша кредиторська заборгованість підприємства перед бюджетом зі сплати податків, зборів станом на 31.12.2023 року відсутня; зменшення поточної кредиторської заборгованості по розрахункам зі страхування (ЄСВ) в сумі 2 тис. грн. відбулось виключно за рахунок нарахованих та сплачених лікарняних у звітному періоді. Заборгованість відображена станом на 31.12.2022 року є поточною і погашена в термін згідно чинного законодавства; зменшення поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з оплати праці на 3 тис. грн. відбулось виключно за рахунок нарахованих та сплачених лікарняних у звітному періоді, відшкодування яких здійснюється з державних цільових фондів. Станом на 31.12.2022 року заборгованість фонду перед ДП «КШЗ» становить 3378,65 грн. Заборгованість відображена станом на 31.12.2022 року є поточною. Розрахунки по оплаті праці протягом звітного періоду здійснювались своєчасно, відповідно до умов колективного договору, заборгованість станом на 31.12.2023 року відсутня.

III. Ризики, що мали вплив на діяльність ДП «КШЗ»

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 №7 «Про затвердження Методики оцінювання фіскальних ризиків, пов'язаних з діяльністю суб'єктів господарювання державного сектору економіки», за результатом аналізу фінансово – господарської діяльності ДП «КШЗ» у 2023 році з плановими показниками та фактичними показниками відповідного періоду минулого року, встановлено 3-й ранг ризику **внаслідок впливу зовнішніх факторів, що мали негативний вплив на повноту отримання підприємством доходів та понесених витрат – виключно із забезпечення виконання робіт відповідно до затверджених проєктів «Ліквідація ш. «Гігант» «Обґрунтування ліквідації ш. «Саксагань» та «Ліквідація ш. «Першотравнева».**

У 1998 році Кабінетом Міністрів України з метою збереження власної (унікальної) рудної бази металургійної та хімічної промисловості, подолання негативних демографічних і соціально-економічних наслідків та запобігання незворотним процесам у навколишньому середовищі Кривбасу та зонах діяльності гірничо-хімічних підприємств Львівської області прийнято постанову від 02.03.1998 № 258 «Про спеціальний режим реструктуризації гірничо-рудних підприємств Кривбасу, гірничо-хімічних підприємств Яворівського і Роздольського «Сірка» та Стебницького «Полімінерал» Львівської області».

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 02.03.1998 № 258 Міністерству промислової політики України було доручено здійснення робіт з ліквідації збиткових шахт «Гігант», «Саксагань», «Першотравнева», РУ ім. Кірова.

З метою подолання негативних соціально-економічних наслідків, запобігання незворотним процесам у навколишньому природному середовищі, збереження сировинної бази металургійного комплексу та прискорення структурної перебудови у Криворізькому

басейні Кабінетом Міністрів України прийнято постанову від 23.11.1998 № 1847 «Про подальшу реструктуризацію підприємств з підземного видобутку залізної руди у Криворізькому басейні».

На виконання вищевказаних постанов відповідно до чинного законодавства розроблені та затверджені наступні робочі проекти:

1. Робочий проект «Ліквідація шахти «Гігант» розроблений в 1998 році інститутом ДП ДПІ «Кривбаспроект». Проект затверджений Наказом Державного комітету промполітики України від 08.06.2001 року №238 (зі змінами), кошторисною вартістю – 220,21 млн. гривень.

Робочим проектом передбачено ряд природоохоронних заходів, до складу яких входять екологічна реабілітація та рекультивация земель, відвалів та рекультивация хвостосховища ЦЗФ шахти «Гігант» з високою вартістю обслуговування та водовідвідної каналі. Так, як скид шахтних вод шахти «Гігант» та шахти № 1 ім. Артема проводиться в хвостосховище, для можливості осушення хвостосховища проектом передбачено будівництво ставків-відстійників з підводящими та відводящими трубопроводами;

2. Робочий проект «Обґрунтування ліквідації шахти «Саксагань» розроблений інститутом «Кривбаспроект» в 1997 році. Проект затверджений наказами Мінпромполітики України від 22.03.2001 року №113 та від 31.08.2010 № 422, загальною кошторисною вартістю – 135,8 млн. гривень.

Робочим проектом передбачено ліквідація шахти «Саксагань», як одиниці з видобутку залізної руди, ліквідація аварійних будівель та споруд, не задіяних в процесі водовідливу, відселення мешканців селища Карнаватка, садиби яких попали в зону зсуву земної поверхні від проведення в минулому гірничодобувних робіт, знесення садиб та благоустрій територій, екологічна реабілітація та рекультивация земель та відвалів в зоні проведення ліквідаційних робіт;

3. Робочий проект «Ліквідація шахти «Першотравнева», розроблений інститутом ДП ДПІ «Кривбаспроект» та ДП «УкрНДПРІпромтехнологія» в 1998 році. Проект затверджений наказом Мінпромполітики України від 06.11.2001 року №192, кошторисною вартістю – 85,4 млн. гривень.

Робочим проектом передбачена ліквідація як виробничої одиниці шахти «Першотравнева» з видобутку залізної руди та перехід шахти в спеціальний режим гідрозахисту діючих підприємств і селитебних територій від затоплення. Після реалізації значної частини основних фондів стороннім споживачам, проектом передбачена ліквідація аварійних будівель та споруд, дезактивація території після проведення ліквідаційних робіт, екологічна реабілітація та рекультивация земель.

На виконання наказів Мінпромполітики України від 25.06.2004 № 315 «Про створення Державного підприємства «Кривбасшахтозакриття», від 28.01.2005 № 38 «Про ліквідацію ДП «Кривбасреструктуризація» та від 17.03.2006 № 104 «Про ліквідацію ДГУ «Кривбасгідрозахист» на підставі актів приймання-передачі передано на баланс ДП «КШЗ» основні засоби, залучені до виконання зазначених робочих проектів.

Разом з об'єктами основних засобів на підставі актів приймання-передачі на баланс ДП «КШЗ» передано земельний відвід загальною площею 420,5582 га (шахта «Гігант» площею 45,6611 га, балка Свистунова площею 300 га, шахта «Саксагань» площею 0,6301 га та шахта «Першотравнева» площею 74,267 га) та об'єкти незавершеного будівництва.

З метою збереження державного майна від руйнування та розкрадання, подолання негативних соціально-економічних наслідків, запобігання незворотним процесам у навколишньому середовищі міста Кривого Рогу, як центрі гірничорудної промисловості, ДП «КШЗ» необхідно здійснювати постійні поточні витрати (заробітна платня, податок на землю (землі шахт, які підлягають ліквідації), відкачка поверхових стоків та дренажних вод хвостосховища) на його утримання за робочими проектами ліквідації.

Фінансування робіт за проектами, в період з 1998 по 2014 роки включно, здійснювалось виключно за рахунок коштів Державного бюджету України. Виконавцем проектних ліквідаційних робіт є ДП «КШЗ».

Законом України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин» від 28 грудня 2014 року №79-VIII визначено, що з 01.01.2015 року до видатків, що здійснюються з бюджету Автономної Республіки Крим і обласних бюджетів, належать видатки (ст. 90 п.7) на виконання - програми природоохоронних заходів місцевого значення, заходи з проведення лабораторно-діагностичних, лікувально-профілактичних робіт бюджетними установами ветеринарної медицини, спів фінансування (50 відсотків) проектів ліквідації підприємств вугільної і торфодобувної промисловості та витрат на утримання водовідливних комплексів у безпечному режимі, проекти реструктуризації та ліквідації об'єктів підприємств гірничої хімії, підземного видобутку залізної руди, консервації ртутного виробництва, утримання водовідливних комплексів.

Впродовж 2015-2023 років, з метою вирішення нагальної потреби щодо включення видатків до обласного бюджету на реструктуризацію підприємств з підземного видобутку залізної руди Кривбасу по ДП «КШЗ» за робочими проектами шахт Гігант, Саксагань та Першотравнева, ДП «КШЗ» неодноразово зверталось з відповідним обґрунтуванням до Дніпропетровської обласної державної адміністрації, Дніпропетровської обласної ради, Мінекономрозвитку України, Мінекономіки України, Мінфін України, Криворізької міської ради, Дніпропетровської регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій, Комітету Верховної Ради України IX скликання з питань екологічної політики та природокористування, проте, на теперішній час питання залишається невирішеним.

ДП «КШЗ» протягом 2015 – 2023 років, відсутнє в будь якій мережі, як обласного так і державного бюджетів, із статусом – одержувач бюджетних коштів, рахунки в органах казначейства не відкривались, фінансування з державного та місцевих бюджетів підприємству не надходило, відповідно з 01.01.2015 по теперішній час фінансування робіт за робочими проектами не здійснювалось.

Згідно Указу Президента України від 24 лютого 2022 року №64 «Про введення воєнного стану в Україні» з 24 лютого 2022 року по всій Україні введено воєнний стан.

Наша країна у стані війни. Сьогодні у інформаційному просторі багато джерел та сповіщень, деякі сайти органів державної влади тимчасово працюють з великими перебоями та не мають можливості надавати актуальну інформацію.

Так, за період 2015-2023 років фактичні поточні витрати за робочими проектами ліквідації, по ДП «КШЗ», частково відшкодовані за рахунок коштів отриманих від господарської діяльності в загальній сумі 20005047,19 гривень за рахунок коштів отриманих від господарської діяльності, а саме: з метою запобігання соціальної напруги на підприємстві в повному обсязі виплачено заробітну платню в сумі 11466013,56 гривень працівникам підприємства залучених до виконання робочих проектів ліквідації (оплата праці з нарахуваннями), заборгованість з оплати праці з нарахуваннями взагалі по підприємству відсутня; погашені витрати в повному обсязі з виконання робіт по тимчасовому перекриттю ствола шахти «Об'єднана» в сумі 43668,00 гривень; частково відшкодовані витрати з податку на землю в сумі 7628301,26 гривень та з будівництва ставків-відстійників з підвідними та відвідними трубопроводами (податок на землю, електроенергія) в сумі 206552,83 гривень; погашені в повному обсязі інші витрати (матеріали, оформлення земельних ділянок, тощо) в сумі 660511,54 гривень.

З огляду на зазначені обставини, враховуючи відсутність будь-якого фінансування як з обласного так і державного бюджетів (в т.ч. на податок на землю, оплату праці тощо) ДП «КШЗ» перебуває у най критичному фінансовому становищі, яке виражається в неповному та

несвоєчасному виконанні грошових зобов'язань перед бюджетами в тому числі. Так, станом на 01.01.2024 року підприємство має податковий борг з земельного податку у розмірі 39806274,12 грн. (виключно внаслідок відсутності фінансування за бюджетною програмою протягом 2015-2023 років), який ДП «КШЗ» не тільки не має можливості погасити, а й який постійно збільшується у зв'язку з нарахуванням податковим органом пені та штрафних санкцій за несвоєчасну сплату.

Даний фактор ризику є незалежним від ДП «КШЗ», проте безпосередньо впливає на діяльність та фінансові результати підприємства.

Враховуючи викладене, при наявності фінансування за робочими проєктами ліквідації шахт «Гігант», «Саксагань» та «Першотравнева» на сплату податку на землю ДП «КШЗ» мало би 5-й ранг ризику - низький рівень ризику.

Директор ДП «КШЗ»

Віталій БЄЛІК

Головний інженер

Михайло ТИЩЕНКО

Начальник економічного відділу

Наталя МАНЕЛЮК

Головний бухгалтер

Юлія НАЗАРЕНКО

Провідний юрист-консульт

Оксана ІСКРУК